

عنوان مقاله:

بررسی تطبیقی رویکرد کلامی سلفیه وهابی و سلفیه جهادی در تعامل با حاکم اسلامی با مطالعه موردی دیدگاه های بن باز و بن لادن

محل انتشار:

پژوهشنامه مذاهب اسلامی، دوره 10، شماره 20 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

امیر عباس مهدوی فرد - استادیار گروه معارف اسلامی، دانشگاه قم، قم، ایران

امید امیدیان - دانشجوی دکتری، مدرسی معارف اسلامی گرایش مبانی نظری اسلام، دانشگاه قم، قم، ایران

محسن ایزدی - دانشیار گروه معارف اسلامی، دانشگاه قم، قم، ایران

خلاصه مقاله:

بررسی تطبیقی رویکرد کلامی عبدالعزیز بن باز در جایگاه مفتی سابق وهابی و اسامه بن لادن یکی از متنفذترین رهبران جهادی، تحلیل روشنی از مبانی سلفیه وهابی و سلفیه جهادی در کیفیت تعامل با حاکم اسلامی را آشکار می کند. این نوشتار با روش تحلیلی - توصیفی و گردآوری اطلاعات کتابخانه ای، به پاسخ این پرسش می پردازد که کیفیت تعامل سلفیه وهابی و جهادی با حاکم اسلامی بر کدام مبانی کلامی استوار است؟ در تعامل با حاکم اسلامی، بن باز بر اساس مبانی وهابیت، ضمن تأکید بر لزوم تمکین تام در برابر حاکم عادل و ممنوعیت نافرمانی از حاکم فاسد، با ادعای اعلمیت حکام به مصالح، سیاست را جایگاه استقلالی حاکم و قلمرو ممنوعه مردم ترسیم می کند؛ اما بن لادن بر اساس مبانی سلفیه جهادی، بر ممنوعیت تمکین از حاکم فاسد و لزوم خروج مسلحانه برای عزل او تأکید دارد و ناامنی ناشی از خروج بر حاکم فاسد را عقوبتی الهی برای جامعه راضی به جور طاغوت تفسیر می کند. تمسک گزینشی به منابع اسلامی، کمبودهای جدی در منظومه فکری سلفیه وهابی و جهادی در برابر امور حکومتی را موجب شده است که در رویکرد تفریطی بن باز در مشروعیت استبداد و تطهیر حاکم فاسد و در رویکرد افراطی بن لادن در تجویز خشونت و سفک دماء برای عزل حاکم فاسد جلوه گری می کند.

کلمات کلیدی:

سلفیه وهابی، سلفیه جهادی، بن باز، بن لادن، حکومت، تمکین، خروج

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1951992>

